

Argumentarea necesității inițierii negocierilor asupra proiectului Acordului de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului de reabilitare a drumurilor din Moldova V

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

Informații generale.

Părțile la Acordul de împrumut evocat sunt Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Acordul de împrumut se încheie la nivel interstatal.

Acordul de împrumut menționat este structurat în șase articole, formate din secțiuni, la care sunt atașate două anexe.

Informații privind conținutul contractului.

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului de reabilitare a drumurilor din Moldova V, a fost elaborat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), la solicitarea Guvernului, pentru a asigura realizarea proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor naționale.

Prin urmare, Acordul de împrumut are drept scop contractarea unui împrumut în valoare totală de 150 mln. Euro ceea ce reprezintă o cofinanțare a Proiectului în cuantum de 50%, cealaltă parte a sumei a fost contractată de la Banca Europeană de Investiții prin Contractul de finanțare (FI N) 92.574 Serapis N 2020-0537 din 31 Martie 2022, semnat dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții, ratificat prin Legea nr. 205/2022.

Subsecvent, Acordul de împrumut are drept obiect stabilirea condițiilor de alocare, valorificare și rambursare a împrumutului, inclusiv conține prevederi privind moneda rambursării, data disponibilității mijloacelor financiare, responsabilitatea părților, condițiile de intrare în vigoare și de modificare a Acordului.

Acordul de împrumut poate fi amendat la solicitarea părților, fiind inițiate negocierile corespunzătoare cu ulterioară încheiere a amendamentelor în cazul acceptului reciproc de modificare, încetare sau prelungire a valabilității Acordului respectiv, cu ulterioară modificare și ratificare a amendamentului, conform procedurilor interne și comunicarea opiniei legale privind respectarea procedurilor interne.

Analiza de impact

Prin prezentul proiect se propune inițierea negocierilor asupra Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului de reabilitare a drumurilor din Moldova V întru asigurarea cu mijloace financiare destinate pentru realizarea proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor naționale, care include și serviciile de consultanță în supervizarea lucrărilor și implementarea proiectului, pe parcursul

duratei de execuție a lucrărilor, a perioadei de notificare a defecțiunilor și a perioadei de prestare a serviciilor de consultanță.

Conform Acordului de împrumut este prevăzută lansarea lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a următoarelor sectoare de drumuri:

- Drumul M2, *centura orașului Chișinău, sectorul 2 (extindere la 4 benzi de circulație), lungimea estimativă de 7 km;*
- Drumul M1, *Frontiera cu România – Leușeni – Chișinău – Dubăsari – frontiera cu Ucraina (reabilitare), lungimea estimativă 85 km.*

Aspectul politic, social, cultural

Acordul de împrumut nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. În plan social, va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării regionale și va impulsiona creșterea economică a regiunilor din apropiere, consecutiv efectul proiectului va avea beneficii asupra facilitării accesului la servicii de importanță majoră.

Aspectul economic și de mediu

Resursele sunt destinate pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare a drumurilor naționale, prestarea serviciilor de consultanță pentru implementarea proiectelor și de supervizare tehnică a lucrărilor de reabilitare și modernizare, inclusiv pentru modernizarea sistemului de management al activelor rutiere.

Toate lucrările realizate din sursele Contractului urmează a fi executate în baza studiilor de fezabilitate, care demonstrează eficiența economică a proiectelor.

Implementarea acestui proiect va avea beneficii de ordin economic prin îmbunătățirea stării și calității rețelei drumurilor, prin reducerea costurilor transportului rutier pentru utilizatorii drumurilor din Republica Moldova. Proiectul Acordului va avea impact pozitiv asupra cetățenilor și în special asupra mediului de afaceri.

Concomitent, informăm că a fost elaborată analiza de impact pentru fundamentarea necesității negocierii și ulterior semnării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului de reabilitare a drumurilor din Moldova V (se anexează).

Aspectul normativ

Acordul de împrumut menționat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova și nu contravine acesteia.

Acordul de împrumut este compatibil cu cadrul normativ existent și este compatibil cu legislația Uniunii Europene, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte (tratatele sunt compatibile cu alte instrumente, deja intrate în vigoare pentru Republica Moldova), iar încheierea acestuia nu implică modificarea legislației în vigoare.

Aspectul instituțional și organizatoric

Acordul de împrumut reprezintă o continuitate a Proiectului de Susținere a Programului în sectorul drumurilor, implementat cu suportul Instituțiilor Financiare Internaționale, care are drept scop susținerea Republicii Moldova în reabilitarea rețelei de drumuri naționale, pentru a facilita transportul rutier, cât și pentru a spori siguranța și capacitatea de gestionare a rețelei rutiere. Astfel, aplicarea prevederilor Acordului de împrumut nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Aspectul financiar

Proiectul prevede acordarea unui împrumut de 150 milioane Euro în 2 tranșe.

- Tranșa 1- în valoare de 90 milioane Euro;
- Tranșa 2- în valoare de 60 milioane Euro.

Suma minimă de tragere va fi:

- 250.000 Euro pentru orice Tragere solicitată de Împrumutat pentru finanțarea cheltuielilor cu bunuri, lucrări și servicii din Categoria 1; și
- 40.000 Euro pentru orice Tragere solicitată de Împrumutat pentru finanțarea cheltuielilor cu bunuri, lucrări și servicii din Categoria 2.

Suma minimă de plată anticipată va fi 5.000.000 Euro.

Suma minimă de anulare va fi 1.000.000 Euro.

Împrumutatul va rambursa Tranșa 1 în 28 de rate semestriale egale (sau cât mai aproape egale posibil) la (25 ianuarie) și (25 iulie) a fiecărui an, prima dată de rambursare a împrumutului pentru Tranșa 1 fiind data plății dobânzii care cade în sau imediat după 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentului Acord și ultima dată de rambursare a împrumutului este (25 iulie 2041).

Împrumutatul va rambursa Tranșa 2 în 28 de rate semestriale egale (sau cât mai aproape egale posibil) la (25 mai) și (25 noiembrie) a fiecărui an, prima dată de rambursare a împrumutului pentru Tranșa 2 fiind data plății dobânzii care se încadrează în sau imediat după 4 ani de la data angajamentului pentru Tranșa 2, iar ultima dată de rambursare a împrumutului este (25 noiembrie 2042).

Consecutiv, potrivit Acordului, Taxa de Angajament constituie 0,5 % pe an.

Împrumutul are o Rată variabilă a dobânzii.

Aspectul temporar

Acordul de împrumut va intra în vigoare la data la care Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare va transmite Republicii Moldova notificarea privind acceptul dovezilor aferente îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului. Contractul de împrumut de stat extern urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova.

C. Rezultatele negocierilor

Obiectivul negocierilor planificate constituie definitivarea textului Acordului și semnarea acestuia în termeni rezonabili.

Negocierile urmează a fi desfășurate în limba engleză și română, estimativ acestea urmează a fi realizate în prima jumătate a lunii noiembrie.

Totodată, negocierea și ulterioara semnare a Acordului dat corespunde intereselor Guvernului Republicii Moldova și nu poate fi amânată, dat fiind faptul că acesta urmează să asigure disponibilitatea mijloacelor financiare necesare pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare a rețelei de drumuri naționale.

D. Mandatul pentru negocieri (la solicitarea împuternicirilor pentru negocieri)

În procesul de negocieri vor fi implicați reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Finanțelor, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Delegația Republicii Moldova va fi condusă de către Secretarul de Stat al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Mandatul exact al negociatorilor implica reprezentarea intereselor părților implicate iar scopul final al negocierilor este să se ajungă la un Acord care să servească intereselor tuturor părților, precum și intereselor comunității și economiei generale.

Obiectivele negocierii vor fi ratele dobânzii și orice condiții speciale legate de rambursare, perioada de implementare a proiectului, monitorizarea și raportarea progresului proiectului, precum și orice alte aspecte specifice necesare pentru asigurarea unei implementări de succes a proiectului de reabilitare și modernizare a drumului.

În cadrul negocierilor va fi prezentă o echipă de conducători ai direcțiilor desemnați din fiecare minister implicat în proces. Acești reprezentanți, delegați de la fiecare minister, vor aduce expertiză și cunoștințe specifice domeniilor lor relevante, contribuind astfel la o abordare comprehensivă și bine fundamentată a negocierilor.

E. Procedura negocierilor:

Propunerea de încheiere Acordului de împrumut vine din partea Guvernului Republicii Moldova, solicitând suport financiar în vederea implementării proiectului de reabilitare și modernizare a drumului în cauză.

În timpul negocierilor, poate fi discutată existența sau rezultatele altor proiecte anterioare similare, care au fost negociate în trecut, pentru a înțelege mai bine lecțiile învățate și pentru a evita eventualele greșeli din trecut semnate cu BERD cum ar fi cel mai recent Acord de Finanțare Moldova Drumuri IV.

Negocierile pot fi organizate sub forma unor runde de discuții directe între reprezentanții ambelor părți, inclusiv prin videoconferințe sau prin corespondență, în funcție de complexitatea subiectelor de discuție și de necesitățile fiecărei părți implicate.

Etapela de negociere pot include discuții preliminare, prezentări detaliate ale proiectului, dezbateri asupra termenilor și condițiilor contractuale, analiza detaliată a aspectelor financiare și tehnice.

Durata negocierilor poate varia în funcție de complexitatea proiectului și de natura detaliilor care trebuie clarificate și convenite.

Limba sau limbile de negociere și încheiere a contractului vor fi în engleza și limba română. Documentele importante vor fi traduse în ambele limbi pentru a asigura o înțelegere clară a termenilor și condițiilor acordului de către ambele părți.

Pentru ca contractul să intre în vigoare, este necesară semnarea finală a acestuia de către toate părțile implicate și respectiv după ratificarea sa conform procedurilor legale.

În concluzie, ținând cont de importanța pentru Republica Moldova a obținerii finanțării continue din partea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor naționale, considerăm necesară inițierea negocierilor asupra Acordului menționat.

Secretar general

Angela ȚURCANU